

roku, že tedy, přijímajíc ji, jednala v podvodném úmyslu, aby stát poškodila, zjistil soud a bezvadně odůvodnil poukazelem na řadu okolností i na doznání manžela obžalované, s nímž stěžovatelka žila ve společné domácnosti, na její vlastní zodpovídání, na znění písemného poučení, jež jí bylo od vyživovací komise doručeno, a na protokolární prohlášení obžalované ze dne 7. července 1919 před politickým úřadem. Nepokládá-li stěžovatelka tyto důvody za dostatečné, neprovádí tím ještě žádného z důvodů zmatečnosti § 281 tr. ř.; že by byly uvedené důvody nelogické sama netvrdí. Otázka, v jakém úmyslu jednala pachatelka, jest otázka skutková; soud nalézací jí řeší na základě volného přesvědčení, získaného z ocenění výsledků průvodního řízení; skutkové zjištění soudu o subjektivní vině pachatelově nelze bráti v odpor materiálně právními důvody zmatečnosti, a dokonce ne, jak zde činí zmateční stížnost, na skutkovém podkladě libovolně vytvořeném, v rozsudku neobsaženém. V tom směru jsou vývody stížnosti zejména pokud tvrdí, že obžalovaná jednala bezestně, majíc za to, že jí podpora skutečně příslušela, pouhým nepřipustným brojením proti skutkovým zjištěním prvního soudu a nelze k nim v řízení zrušovacím přihlížeti (§§ 258, 288 čís. 3 tr. ř.). S hlediska důvodu zmatečnosti čís. 9 b) § 281 tr. ř. dovozuje stížnost, že se obžalovaná stala beztrestnou, poněvadž z účinné lítosti prohlásila dne 7. července 1919 u úřadu, že nahradí státu způsobenou škodu, a že její závazek byl vzat úřadem na vědomí dříve než bylo učiněno trestní oznámení (20. dubna 1920); skutečně prý také vrátila celý přeplatek 712 K ovšem pro nemoc manželovu teprve po podání trestního oznámení. Avšak rozsudek neobsahuje ani výrok o domnělém důvodu beztrestnosti ani nezjišťuje okolností, z nichž jej stížnost dovozuje, není zde tedy formálních předpokladů pro uplatňování důvodu k této otázce dle čís. 9 b) § 281 tr. ř. Soud nalézací neměl ani příčiny, zaujati k této otázce stanovisko, poněvadž se obžalovaná dle obsahu protokolu o hlavním přelíčení nehájila tak, jak ve stížnosti tvrdí. Jest tudíž i výtku neúplnosti, uplatňovaná v tom směru, že se soud nezabýval obhajobou obžalované, že škodu nahradila z účinné lítosti a že se opozdila se splněním závazku jen pro nemoc manželovu — neodůvodněna. Budiž ještě k uplatňované námitce podotčeno, že zločin podvodu, jímž byla obžalovaná uznána vinnou, byl dokonán tím, že obžalovaná v podvodném úmyslu uvedla v omyl úřad, poukazující výplatu vyživovacích příspěvků, listivým předstíráním, že její manžel se nalézá v aktivní vojenské službě. Zločin podvodu nenáleží k těm, jejichž trestnost pomíjí účinnou lítostí, po dokonání činu projevenou; dokonáný zločin podvodu nemůže již býti touto cestou odčiněn a státi se beztrestným. Proto jest také pro otázku viny úplně lhostejno, jak a kdy k náhradě škody došlo. Okolnost, že škoda byla nahrazena, přichází zde v úvahu jako polehčující při výměře trestu a soud nalézací k ní skutečně také přihlížel.

Čís. 667.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Zločinná kvalifikace dle § 11, odstavec druhý, případ druhý jest pouze tehdy splněna, odpykal-li si již pachatel trest, přisouzený mu pro dřívější přečin neb zločin předražování.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1921, Kr II 892/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmatečné stížnosti generální prokuratury k zachování zákona do rozsudku lichevního soudu při krajském soudu v Uherském Hradišti ze dne 24. ledna 1921, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem dle § 11 čís. 4 zák. ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., — takto právem:

Uvedeným rozsudkem porušen byl zákon v ustanovení prvního odstavce čís. 4 a druhého odstavce § 11 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., rozsudek ten se ve výroku o vině a trestu a dalších s tím souvisejících ustanoveních zrušuje jako zmatečný, a obžalovaný se uznává vinným přečinem dle prvního odstavce čís. 4 § 11 zák. ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.

Důvody:

Obžalovaný byl rozsudkem krajského soudu v Uh. Hradišti jakožto soudu lichevního ze dne 1. března 1920 odsouzen pro přečin řetězového obchodu do tuhého vězení na 6 měsíců a k pokutě 10.000 K, v případě nedobytnosti do dalšího tuhého vězení na 14 dní. Do trestu byla mu započtena vyšetřovací vazba od 4. ledna 1920, 20 hodin, do 1. března 1920, 19 hodin; po vynesení rozsudku dne 1. března 1920 prohlásil obžalovaný, že trest přijímá, byl však propuštěn na svobodu, ježto bylo vysloveno v rozsudku, že se ohledně podmíněného odsouzení u všech tehdejších tří obžalovaných bude konati ještě šetření a v tom směru teprve později se rozhodne. Tehdejší spoluobvinění provedli proti rozsudku zmatečné stížnosti a byly spisy z toho důvodu předloženy 24. dubna 1920 nejvyššímu soudu k rozhodnutí; tenkrát o zmatečných stížnostech konečně rozhodnuto ještě nebylo, což platí také ohledně podmíněného odsouzení u všech tří obžalovaných. Skutkový podklad onoho rozsudku tvoří, že obžalovaný začátkem ledna 1920, prodal asi 10 kg tabáku neznámého původu spoluobviněným po 175 K. Dle spisů krajského soudu v Uh. Hradišti obžalovaný dopustil se znova řetězového obchodu, byv přistižen v lednu 1921 s bafochem, obsahujícím 3400 cigaret sportek. Ježto již jednou pro přečin předražování byl odsouzen, — podalo státní zastupitelství, třeba že šlo vlastně o pletichy, obžalobu pro zločin řetězového obchodu ve smyslu druhého odstavce § 11 lichevního zákona a byl obviněný odsouzen rozsudkem ze dne 24. ledna 1921 pro tento zločin do těžkého žaláře na jeden rok, zostřeného jedním tvrdým ložem měsíčně a k pokutě 50.000 K, pro případ nedobytnosti do dalšího těžkého žaláře na jeden měsíc. Tímto rozsudkem byl porušen zákon v ustanovení prvního odstavce čís. 4 § 11 lichevního zák. a druhého odstavce tohoto zák., neboť zákon nevyžaduje ku kvalifikaci zločinu řetězového obchodu, aby pachatel byl již jednou odsouzen pro přečin předražování, nýbrž aby byl pro takový přečin potrestán; ku kvalifikaci zločinné jest tedy třeba, by na pachateli trest pro přečin předražování již byl vykonán. Tomuto výkladu svědčí nejen jasné znění zákona, které v §§ 7 až 11 cit. zák. důsledně a přesně rozeznává mezi odsouzením a potrestáním, nýbrž i důvodová zpráva právního výboru, která nenechává pochybnosti o úmyslu zákonodárcově, dle něhož vedoucí jeho myšlenkou bylo, že ku kvalifikaci přečinu předražování postačí, byl-li pachatel pro jakoukoli formu předražování jednou právoplatně odsouzen, ale že ke kvalifikaci zločinné je třeba, by na něm aspoň jednou

pro předražování již trest byl vykonán a že přes to ještě se prohřešil. V daném případě však uvedené podmínky není, neboť obžalovaný byl ihned po svém odsouzení pro přečin předražování propuštěn na svobodu. Do trestu započtena mu byla sice vyšetřovací vazba, ale to nebyla vazba trestní, třeba že mu tím byl vyslovený trest zkrácen. Žádným způsobem trest ten nebyl ještě odpykán.

Čís. 668.

Již v tom, že připraveny byly plakáty, jimiž měly býti přelepeny úřední vyhlášky, jest spatřovati skutkovou podstatu zločinu dle § 65 lit. b) tr. zák. Pod totéž ustanovení spadá strhnutí vyhlášky o opatření okresní politické správy.

Pokud jest při činech spáchaných obsahem tiskopisu použití předpisu obecného trestního zákonníka. Činnost nestává se beztrestnou tím, že úřady tiskopisu nezabavily.

Vzájemný poměr skutkových podstat § 65 lit. b) a lit. c) tr. zák.

(Rozh. ze dne 30. prosince 1921, Kr II 567/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 19. března 1921, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem rušení veřejného pokoje podle § 65 b), c) tr. zák. — mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Z toho, že plakáty, jimiž v případě vyhlášení stanného práva měly býti přelepeny dotyčné vyhlášky a dle nichž vyhlášené stanné právo prohlašovalo se dělnickou radou za zrušené, byly sice vytištěny, leč nebylo jich použito, dovozuje stížnost, že jednání obžalovaných bylo pouze přípravným a proto beztrestným. Stížnost je na omylu. O přípravném jednání může se mluvit jen, pokud zákonem zapovězený úmysl nedošel výrazu v nějaké konkrétní činnosti (§ 11 tr. zák.); projevil-li se však úmysl, vykonati čin zákonem zakázaný již na venek činěním, předsevzatým za účelem jeho uskutečnění a také objektivně ku skutečnému vykonání vedoucím, vybočuje činnost již ze stadia beztrestného jednání přípravného. Stížnost přezírá krom toho, že zločin § 65 lit. b) tr. zák. náleží k oněm trestným činům, při kterých nesejde na tom, vyvolají-li nějaký určitý výsledek, jichž podstata záleží naopak v tom, že pachatel předsevezme jakýkoli čin, jenž je objektivně způsobit k tomu, aby svedl k neposlušnosti, ke vzpouzení se neb odporu proti zákonům, nařízením atd. V daném případě je pak zjištěno, že závadné plakáty byly na základě usnesení dělnické rady, stavšího se za součinnosti obžalovaných, nejen vytisknuty, nýbrž že byly v dělnickém domě přístupny všem tam meškajícím osobám. Tím bylo splněno vše, což nutno ke skutkové povaze zločinu dle § 65 lit. b) tr. zák. Mohlť obsah plakátů aspoň u osob, jimž byl přístupný, přivoditi účinky zákonem zakázané. Je tudíž okolnost, že plakátů nebylo skutečně použito k přelepení úředních vyhlášek, pro právní posouzení věci nezávažnou. Obžalovaní jsou činni právem zodpovědnými za usne-